

JAKOBUS 1 : 8

Ds. D. Chr. Overduin

30 november 1982

Jakobus 1 : 8

Schriftlezing : Jakobus 1 : 1 - 8

Zingen : Psalm 138 : 4
146 : 3,4
81 : 12

Jakobus 1

1 Jakobus, een dienstknecht van God en den Heere Jezus Christus; aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn: zaligheid.

2 Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt;

3 Wetende, dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt.

4 Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.

5 En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij [ze] van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden.

6 Maar dat hij [ze] begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven op- en nedergeworpen wordt.

7 Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere.

8 *Een dubbelhartig man [is] ongestadig in al zijn wegen.*

JAKOBUS 1 : 8

Wij hadden er de vorige keer boven geschreven:

BEGEREN IN GELOOF.

Wij waren niet helemaal aan het einde gekomen van dit schriftgedeelte en ik wilde eigenlijk van deze gelegenheid gebruik maken om bepaalde dingen uit dit schriftgedeelte nog eens onder uw aandacht te brengen.

U zult zeggen: Met welke reden dan?

Ja, er zijn soms dingen die opeens mee mogen werken en ik ben ook onlangs in Waddinxveen met de behandeling van deze brief begonnen en dan zijn er wel weer eens andere dingen die je te zien krijgt, niet in tegenspraak maar tot meerdere verduidelijking. En dan kan je wel eens de indruk hebben dat dat wel dienstig is om het een en ander eens samenvattend te herhalen.

Dat betekent dat ik bepaalde dingen zoals 'volharding', 'volmaaktheid', 'in geen ding gebrekkig', 'begeren om wijsheid in geloof' in 't kort - dat kan uiteraard niet anders in zo'n tijdsbestek - maar omdat we er al enkele keren bij hebben stilgestaan, is het voor u misschien ook iets makkelijker als ik enkele dingen kort nog eens herhaal.

U weet, je zou zeggen, het thema in dat eerste gedeelte is: "Het volharden in de verzoeken, die door God gebruikt worden om het geloof te beproeven." En we hebben gezegd, dan komt er heel wat openbaar wat van onszelf is, dat geen stand houdt. Maar dan is het ook een wonder als er iets van Gods werk openbaar wordt, dat blijvend is. Er is een weinig most de druivenbos, verderf ze niet.

En dan is het zo groot als in die wegen ervaren wordt dat de Heere toch ons vasthoudt en dat Hij toch Zijn eigen werk in stand houdt, zodat midden in de beschaamdheid de zondaren bekennen: Heere, ik geloof dat Gij zijt de Christus, mijn Heere; of: Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb.

En wanneer nu zulks ervaren wordt dan - dat weet je, heeft Jakobus gezegd - werkt dat lijdzaamheid. En 'lijdzaamheid' betekent in dit schriftgedeelte niet 'geduld', maar 'volharding'. Het bewerkt 'volharding'.

Ook dat zou je met een beeld kunnen verduidelijken.

Kijk - een bekend beeld, wat wel meer gebruikt is - als je nu geen ervaring hebt en je hebt wat gedaan, als kind, en je wordt opgesloten in de kelder. Je hebt het nog nooit beleefd. Dan kan het zijn dat het kind het op een gillen en schreeuwen zet, met de gedachte: Ik

JAKOBUS 1 : 8

kom er nooit meer uit. Nu is het afgelopen. Hier zit ik. Maar als er nu een broertje bij zit die al eens eerder is opgesloten geweest, die dus ervaring heeft. Die 'volhardt' bij de gedachte, bij de wetenschap, bij de ervaring, hoe akelig ook dat ik hier zit, maar vader komt terug en die doet na verloop van tijd de deur open en die zegt: Kom er nu maar weer uit. Dat oudere broertje weet dat door de 'ervaring'. - Het beeld gaat niet helemaal op, dat weet ik wel, maar daar moet je je niet aan storen, het gaat even over het feit 'ervaring' en 'volharding' -. Dat oudere broertje troost dat jongere broertje en zegt: Joh, ik ben al eens eerder hier geweest, maar vader haalt ons er wel weer uit, dus huil nu maar niet zo. En je voelt aan, dat broertje kan dat zeggen omdat hij het eerder bij de hand gehad heeft. En hij 'volhardt' in de gedachte dat het niet vaders bedoeling is, dat hij daar in die donkere kelder moet sterven en voor eeuwig omkomen, maar dat er een moment komt dat, ondanks alles, vader terugkomt op z'n eigen werk, op z'n eigen kinderen.

En daarom heeft Jakobus gezegd: "Acht het voor grote vreugde", als je in de strijd gehard wordt. Wat er dan ook van ons weggeblazen worde, al ons verstandelijk geloof en beredeneren en mooi-weer-ideeën. Dat is niet zo erg. Dat kan ook gemist worden. Maar dat andere kan niet gemist worden, de wortel der zaak.

Dus, die beproeving werkt volharding.

Ik zei zo straks: Dat beeld gaat natuurlijk niet helemaal op, want je zou er natuurlijk van kunnen maken en zeggen: Nu, ik trek me er niets meer van aan. Zo is het natuurlijk niet, dat bedoel ik ook niet. Kijk, als een kind honderd keer er in gezeten heeft, dan kan het wel gaan zeggen: Nou, het geeft niets, we komen er wel weer uit. Een zekere onverschilligheid. En dat bedoel ik natuurlijk niet. Dat zou je op het aardse en natuurlijke toe kunnen passen, maar zo werkt de Heere niet in het geestelijke.

Nu zegt hij in dat volgende vers: "Die lijdzaamheid, die volharding, die hebbe een volmaakt werk."

Hij zegt dus: Broeders en zusters, daar moet je niet in blijven steken, dat is niet wenselijk. Maar je moet komen op het punt waar je komen móét.

Dat volmaakte werk, daar wil ik nog eens even over spreken.

Wij weten allemaal dat dat woord in de Bijbel voorkomt.

Je weet dat het voorkomt in de bergrede. Ik noem het even met de omgeving van heel de bergrede daaromheen.

De ouden - dat waren de oudvaders voor de mensen die leefden in de tijd van de Heere Jezus. Wij zouden zeggen, dat hoor je nog wel eens, de oudjes die zeiden ... en de oudjes die schreven ... en de oudjes dit en dat. Zo hadden die mensen natuurlijk ook hun oudvaders. Dat had je in de dagen van Job al, daar zei Bildad de Suhiet: Vraag het eens aan de oudjes, onderzoek eens, Job, er klopt niets van met jou, wat wij zeggen dat is waar. Dat had je in die tijd van de Heere Jezus ook. -

Er staat in de Bijbel dat je de kinderen van het volk moet liefhebben. Dus iedere Israëliet was gehouden aan die inzetting, aan dat recht dat hij zijn mede-volksgenoot lief zou moeten hebben. De kinderen uws volks zult ge liefhebben. Dat is een duidelijk woord, daar kan je niet omheen, daar kan je niet wat inleggen.

Wat hadden die oudjes nu te zeggen?

O, wacht, de kinderen úws volks zult ge liefhebben. Die heidenen, die onbesnedenen,

JAKOBUS 1 : 8

die Samaritanen, die mogen we haten.

Er is van de ouden gezegd: Ge zult uw volk liefhebben en uw vijanden zult ge haten. Maar dat had GóD niet gezegd. Dat hadden de óuden gezegd. Die ouden hadden heel wat dingen erbij gemaakt. Waarbij ze dus aan de ene kant dachten: We beantwoorden aan de wet, we hebben ons volk lief, volk en vaderland en aan de andere kant was er ook ruimte om hun boze natuur uit te leven en met diepe verachting te spreken over de anderen, over de honden.

Zo hadden ze ook iets gevonden als vader en moeder arm waren en die kwamen bij de kinderen op bezoek en die lieten hun oog vallen op iets van waarde, geld of tarwe, omdat ze het zo arm hadden. Dan hadden de farizeeërs gezegd: Ja, weet je wat je wel kunt zeggen, je kunt zeggen: Korban. Dat betekent: Het is een gave, dat is voor de kerk, dat is voor de tempel. Ja, 't spijt me wel, vader, ik weet dat je het arm hebt, maar dit is bestemd voor ..... Nu dan ben je er mooi af. Want een gave die bestemd is voor het heiligdom hoef je aan niemand anders te geven, zelfs aan je eigen vader en moeder niet. En dan hadden ze zulke slinkse wegen dat die kinderen er toch nog wel wat aan over hielden en de farizeeërs, dienaren van de tempel, hielden er ook nog wel wat aan over. Zo waren er allerlei sluwe dingen.

Toen kwam Jezus en die zei: Ja, dat hebben de oudjes gezegd, maar Ik zeg u: Heb je vijanden lief; zegent ze die u geweld aandoen; bidt voor degenen die u vervolgen. Als je alleen je broeder liefhebt, wat loon geeft dat, wat zit daar in? Maar draai het nu eens om. Hoop nu eens vurige kolen op het hoofd van je vijanden. Nodig nu die onsympathieke mensen eens uit, waar je het niet erg op hebt, waar over gepraat wordt, kijk daar nu eens vriendelijk naar.

Toen zei Jezus - ik geef het met mijn woorden weer - Mijn discipelen, denk nu eens in wat de hemelse Vader doet. Er wordt gevloekt op de aarde, er is ontzettend veel wat Hem mishaat, en dan de ondankbaarheid, de snode ondankbaarheid van de mensen. En toch, die Vader regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen en Hij doet Zijn zón opgaan over bozen en goeden. En Die is heilig, Die is te rein van ogen dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen en toch geeft Hij maar mild en overvloedig.

Luther zegt ergens: De zón is een sacrament. Als de zón opgaat dan kan je blij zijn, want dat is een heenwijzing naar die trouwe Vader. Milde zegenader, die de zón laat schijnen. Als het droog is en er valt een bui regen, je zou zeggen, dat is ook al een soort sacrament. Het woeste veld vangt zelfs die droppen, z'n weide blijft niet droog. 't Is een prediking. De rivier Gods is vol water. Het is de duivel eigen om alle mensen op te hitsen in hun eigen ondankbaarheid en ellendigheden en net te doen alsof de Heere God de grootste tiran is die er bestaat. En ze vergeten dat wíj de tirannen zijn en dat Gods goedheid alles te boven gaat in Christus Jezus onze Heere.

Als je daar dan aan denkt dan zeg je, wat zijn wij toch voor ellendige schepselen. Hoe past het ons wel om elke dag schuldbelijdenis te doen voor het aangezicht van God omdat wij zulke dwazen zijn die nog iets durven aan te merken op Zijn werk en op wat Hij doet.

Nu, zegt de Heere Jezus, de heilige Vader laat Zijn zón opgaan over bozen en goeden. Denken jullie daar dan eens aan. Jullie zijn Mijn discipelen, maar je bent zondaren, mensen. Zijn jullie nu eens volmaakt, zoals Mijn Vader die in de hemel is, volmaakt is. Dan zou je zeggen: Ja, daar heb je weer dat woord 'volmaakt'.

JAKOBUS 1 : 8

"De volharding hebbe een volmaakt werk." Hier staat ook 'volmaakt'.

Wat betekent dat dan?

Nu, dat oorspronkelijke woord dat betekent: 'Op een bepaalde plaats gekomen zijn', 'een doel bereikt hebben'.

Wat is nu het doel van het werk en de openbaring van het heilig Evangelie Gods?

Dat wij in onze onbarmhartige wreedheid blijven steken? Of dat we op dat doel, op die plaats komen: Mij de grootste der zondaren is barmhartigheid geschiedt? Of met David: Dat ik de zondaars - niet de heiligen, maar de zondaars - Uwe wegen lere, en de berijmde psalm zegt: Dat ze eens moed mogen scheppen uit mijn behoudenis.

Dan kom je op je plaats. Dan ben je op een doel gekomen, waarom de Heere ons in de verzoeking bracht en leidde en in de beproeving, ook al zouden wij dan met David die proef hebben verloren, niet staande gebleven zijnde. Dan nog is het heilig doel en oogmerk Gods toch duidelijk geworden. Dat Hij tot roem en prijs van Zijn grote genade en tot bemoediging van ellendigen Zijn ontferming groot maakt aan David Zijn knecht.

Alle dingen moeten medewerken ten goede.

Op je plaats komen.

Nu wil Jezus zeggen tegen zijn discipelen: Je moet op de plaats komen. Op het punt waarbij je de hovaardij eens loslaat en mag loslaten en het oordeel over jezelf vellen en zeggen: Wie ben ik en wat is mijns vaders huis?

Ja, ik zou haast zeggen, je moet in Ezau het aangezicht Gods eens zien.

Dat lees je toch dat Jakob zegt: Toen ik uw aangezicht zag, was het alsof ik het aangezicht Gods zag. Dat Ezau zo vriendelijk was, dat het allemaal zo meeviel, dat hij niet naar zijn zwaard greep, maar dat hij weende en om zijn hals hing.

Volmaakt werk betekent dus: Naar een doel gaan en altijd weer op dat punt terecht komen, bij aan- en bij voortgang.

Ik zal het nog met een beeld van niet-op-het-doel-komen verduidelijken.

Er kwam een rijke jongeling bij de Heere Jezus Christus, wat hij moest doen om het eeuwige leven te beërven.

Die rijke jongeling dacht dat hij al op het doel gekomen was, dat dacht hij. Misschien dat er nog enige onrust geweest is. Misschien dat hij hoopte door nog iets bijzonders, een opdracht, te krijgen, nog zekerder van zijn zaak zou worden. Daarom valt het hem min of meer tegen als Jezus zegt - Jezus, hem aanziende, beminde hem - één ding ontbreekt u. Nee, Jezus zei: Gij weet wat er geschreven is in de wet: Gij zult geen overspel doen, gij zult dit niet doen, dat niet doen, de tweede tafel van de wet haalt de Heere aan. Oh, die jonge man klaart op en tegelijkertijd is het ook een teleurstelling, dat wist hij allang. Dat is nu juist het punt waar hij op aangekomen is. Op de vervulling van de wet. Hij zegt: Meester - en daar moet je niet gering over denken - alle deze dingen heb ik onderhouden van mijn jeugd aan. Ik had meer de gedachte dat er nog iets aparts moest gebeuren en dat ik nog iets ....., als U nu zou zeggen: Joh, je moet nog een keer naar Jeruzalem een bedevaart houden, of naar Rome of waar dan ook, of je moet nu eens duizend gulden geven voor dat of dat doel in de tempelkas, dan heb je ruimschoots genoeg, dan zou ik me maar geen zorgen meer maken over de eeuwigheid, want dat zit dat wel goed met jou.

Dat had hij graag gewild. Tja, wat Jezus zegt over de wet, dat heeft hij al gedaan. Hij is al

JAKOBUS 1 : 8

op dat punt gekomen, waar hij zit, bij dat volmaakte werk. En dan gaat Jezus verder, nu zegt Hij: Eén ding ontbreekt je - oh, gelukkig, er is toch nog wat te doen - verkoop nu al wat je hebt en geef het aan de armen en jij zult een schat hebben in de hemel, en neem uw kruis op en volg Mij na.

Dat is nogal wat!

We kunnen die gelijkenis, zoals die over het algemeen verklaard wordt ..... Dan zeg ik: Nee!

Dan wordt er meestal gezegd: Wat zouden wij nu doen?

Ik hoor al die verhalen nog om me heen: Nu, dominee, een kostelijke preek gehoord gisteravond over de jongeling, en de toepassing ....! Dan zat je je toch wel even af te vragen: Wat zouden wij nu gedaan hebben? Zouden wij nu die toets hebben kunnen doorstaan? Want het is toch heel wat, alles te verkopen. Nu ja, de Heere vraagt het wel niet direct aan iedereen, maar ja, stel nu voor dat het gebeurde. In die lijn kan je dan meestal het verhaal horen.

Maar het is het net niet!

Het gaat om het volmaakte werk.

Nu opeens begint de Heere over die eerste tafel van de wet: Mij volgen, God liefhebben boven alles en alle dingen schade en drek achten.

En nu blijkt dat er geen volmaakt werk is bij die jongeling. Hij dacht dat hij op een punt gekomen was, maar hij is niet op een punt gekomen, waar hij zijn moet. Hoezo? Was dat volmaakte werk dan dit geweest, als hij gezegd zou hebben: Dat doe ik, ik maak het direct in orde, ik verkoop alles, ik doe alles van de hand en ik volg U na? Zou hij dan een volmaakt werk gehad hebben? Nee!

Want het doeleinde van de wet is Christus en niet de mens!

Laten we het nu zo stellen: - Het is oneigenlijk gesproken, want wij staan er natuurlijk achter, wij weten het verhaal - Wanneer zou hij nu wel op het volmaakte werk gekomen zijn? Wanneer zou hij nu op de bestemming gekomen zijn?

Als het tot hem doorgedrongen was: God boven alles, o, dat kan ik niet. Want, ja, ik ben gehecht aan mijn spullen, ik ben gehecht aan alles, ik ..... - vul zelf maar in - hou veel te veel van mijn vrouw, van mijn kinderen, van mijn man, mijn werk, mijn huis, mijn spulletjes. O, is dat nu een volmaakt werk? Nee!

Ja, zegt de Heere, neem dan je kruis op en volg mij. Want als je nu in die volmaakte wet inziet, jongen, kom je dan niet tot de ontdekking dat het niet gaat? Je kunt weleens mooi praten en mooie beloftes doen, maar als het er nu écht om gaat, kan dan een Adamskind alles verlaten, zijn oude natuur doden, de wereld verlaten en een Godzalig leven leiden? Hoe haalt een mens het in z'n hoofd?! Dat hij dat denkt!

Hij kon het niet. Nu is dat zo erg niet, want dat kunnen we geen van allen. Maar het ergste is, hij ging bedroefd weg, want hij had vele goederen. Hij ging niet bedroefd weg - want dan was hij niet weggegaan - met de ervaring: Oh, dan ben ik toch maar een verdoemelijk zondaar, dan ben ik eigenlijk met al mijn milddadigheid nog maar een gierige vrek. Dan heb ik toch eigenlijk nog het meeste met mezelf op. Als hij daar bedroefd over was geweest, bij wijze van spreken, dan had het Woord zijn kracht gedaan: Neem je kruis maar op je, jongen, en volg Mij en zie maar op het volmaakte werk: Hoe Ik jouw vloek en de verdoeming van jou op Mij laad en wegneem.

Die ondergang zit dus niet in het feit dat die jongen, bij wijze van spreken, zijn spullen

JAKOBUS 1 : 8

niet missen kon. Die kunnen we geen van allen missen. Maar omdat hij zijn hoofd niet op het blok kon leggen en concluderen: Och wat ben ik een jammerlijke aardworm en dan durf ik nog over het eeuwige leven te praten met die Rabbi, met die Meester. Oh, ik ben uit de aarde aards, Heere, help me toch. Dan was hij bij het volmaakte werk gekomen. Bij de bedoeling van God en van Zijn heilige wet.

Dat vindt je nu terug in de hele Bijbel, het Nieuwe Testament ook. Hier ook weer. Waar komen we nu terecht? "De volharding hebbe een volmaakt werk."

Dan kan je je neus optrekken en zeggen: Daar hou ik niet van, van dat woord 'volmaakt', wij zijn niet volmaakt.

Dat weet Jakobus ook wel. Jakobus stelt in hoofdstuk 3 dat wij allen dagelijks in velen struikelen, want het is een volmaakt mens die in woorden niet struikelt, die is machtig om alles in toom te houden.

Dus je kunt nu niet direct zeggen dat Jakobus een man was die geloofde dat een mens zonder enig kwaad, zonder enige zonde was. Toch gebruikt hij het woord 'volmaakt'.

Ja, waarom?

Wel, hij wil zegen: Als je nu niet in die volharding blijft - neem je kruis op en volg Mij na - en als je niet volhardt tot het einde, bij de genade en bij de ontferming en bij het kruis van de Heere Jezus Christus en als dat niet doorstraalt in het leven, dan lijd je schipbreuk. Het geloof lijdt geen schipbreuk, misschien, maar wij lijden schipbreuk in het geloof. En dan zit het niet goed.

Nu, en dat die apostel Jakobus dat zegt, dat bewijst op zich al dat wij zoiets nodig hebben. Als hij zegt: "De volharding hebbe een volmaakt werk", opdat je op je doel, op je plaats mag komen, "en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk." Dan voel je wel aan, Jakobus kon toen de hele gemeente nog overzien, hij kende alle broeders en zusters, die naar Syrië waren uitgezwermd, in Damaskus woonden en in andere plaatsen, enz. Hij kon de hele zaak overzien. Hij wist wat voor pappenheimers het waren - met mijn woorden gezegd. Dat wist hij wel. De een heeft aanleg om ondanks alles wat hij gehoord en geleerd heeft, net als de Galatiërs, om terug te vallen op het oude geloof waar hij in grootgebroed was, uitgebroed was, om uit de werken der wet een gerechtigheid op te richten en dan nog een soort gerechtigheid die rekening hield met de letter, met de vorm, met het tekenje en noem maar op. Maar zich niet afvroeg: Mijn ziel doorziet ge uw lot, hoe zult ge rechtvaardig verschijnen voor God? Want de wet is geestelijk en ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde.

Dat wist Jakobus. Misschien wist hij het het beste nog wel uit het leven van hemzelf, dat hij daar zo'n aanleg voor had. Wie weet? Dat hij altijd maar weer teruggebracht moest worden tot die enige gerechtigheid en om niet te verzinken in een vormendienst, in een wetticisme, wat geen betekenis heeft voor God.

Hij wist ook wel, nou, als die hier weg is, zo uit de kring van de gemeente, ik ben benieuwd hoe het met hem gaan zal. Die zat ook vol met streken, afzetten, bedriegen in de handel en noem maar op.

Al die dingen hebben er mee te maken, dat wist Jakobus.

En tegen dat alles in, je moet jezelf niet te heilig vinden om je aangesproken te voelen, tenminste, dat geldt voor mij wel. Je moet niet denken: Jakobus gaat eens even een lesje lezen, Overduin gaat eens even een lesje lezen. Nee!

Je moet het zo zien: Wij zijn op weg, daar zitten we in een valkuil eer we er erg in

JAKOBUS 1 : 8

hebben, daar geven we God de schuld, daar vloeien we door naar de ene kant of daar vloeien we door naar de andere kant. De Heilige Geest is maar voortdurend aan het reformeren, altijd maar weer, maar er is alle aanleiding toe bij mij, dat Hij dat doet.

En dan zegt Jakobus: Broeders, je moet niet blijven steken met die volharding, de volharding bij de genade en bij de ware Wijnstok uit Wien alle sappen alleen kunnen voortkomen. Niet blijven steken, niet halt houden, niet jezelf in de moedeloosheid terugtrekken en zeggen: Ja, daar zitten we nu, dat is nu het Koninkrijk van Christus. In Jeruzalem ben je je leven niet zeker, hier zit je in de vreemde. Of een ander die heel Jeruzalem en de gemeente en alles grotendeels vergeet vanwege de zorgvuldigheden van het leven, want in Damaskus is ook nog aardig wat te verdienen en noem maar op. "Nee", zegt de apostel, "De volharding hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn", dat je op dat punt aankomt, waar je steeds weer, in druk, in verwarring, in droefenis en in blijdschap moogt getuigen dat Jezus Christus uw enige Hoop, uw enige Grond, uw enige Zaligmaker is in leven en in sterven. En dat die waarheid haar kracht doet gelden op alle terreinen van het leven.

Ja, dat ook: "Geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk."

Nou, nou. Ja, ik heb al gezegd, de apostel bedoelt hier geen zondeloze mensen, maar de apostel bedoelt wel dit: Als je op het ene punt bij de genade en bij het geloof en bij de gerechtigheid die in Christus Jezus geopenbaard is, blijven mag of blijft, dan moet je niet met je andere hand alles te schande en te grabbel gooien. Maar dan zal dat ook doortrekken in alle delen van het leven.

Het heeft te maken met vader, met moeder, met de baas, met de directeur, met de knecht, met de man en met de vrouw, met alles.

Dan zeg je: Nu moet je niet overgeestelijk worden; nu, je weet, ik ben heus niet zo overgeestelijk. Maar ik wil zeggen: De uitgangspunten, de basis waar alles op rust, waar de krachten en impulsen om onze, mijn kop te buigen en om terug te keren altijd maar weer en om bakzeil te halen, riemen binnenboord. Dat moet altijd weer komen uit het blijven, het gaan, het gebracht worden op dat punt, het centrale punt, daar moeten als het ware de krachten vanuit gaan, op alle terreinen.

Want je kunt namelijk mooi praten over het geloof en hoe goed het is om onze God te prijzen, maar als je vijf minuten daarna je medemens staat te vervloeken en te verwensen, dan zegt Jakobus: Wat is dat nu? Waar slaat dat nu op? Heeft dat dan geen uitwerking, die volharding, die lijdzaamheid, dat op een punt aankomen en daar blijven? En als je er vanaf gaat - dat durf ik er gerust bij in te calculeren, ook - om er weer naartoe gebracht te worden, altijd naar dat punt.

Kijk, dat een zondaar zondigt en dat hij in woorden struikelt en in gedachten en in werken, dat is waar. Maar waar is hij naar op weg? Waar is hij naar op weg, met vallen en opgericht worden? Daar loopt het over, dat voel je wel aan.

Is het continu, aan één stuk door, ons verdrag met de dood en met de hel, wat wij bevestigen? Of zijn we met al die dwaasheden en gebreken, met al onze inzinkingen en nog veel erger, op het spoor: Wil mij Uwe Naam ter eer, al mijn euveldaan vergeven; eeuwige Vader, trek me toch tot Uwe Zoon, want ik belijd en erken voor U mijn onwillige aard en mijn dwaasheid is voor U niet verborgen. Maar U hebt toch Zelf gezegd, in Uw Woord, dat de schapen Uw stem zullen horen en dat ze U zullen volgen. U hebt toch zelf gezegd dat murmureerders de lering zullen aannemen en dat dwalenden van geest tot

JAKOBUS 1 : 8

verstand zullen komen? Och eeuwige Vader, zie dan neer op zulkeen als ik ben. Ik heb het niet verdiend, want ik ben het waard dat U nooit naar mij om wilt kijken, maar toch kan ik niet nalaten, omdat ik weet uit Uw heilig en Goddelijk Woord dat Gij Uw Zoon hebt gezonden om zondaren zalig te maken en ik ben zulk een zondaar.

Ik geef u de verzekering, mét dat gij zo spreekt kan er al iets van de rust in uw ziel vloeien, die zo ver bij u verwijderd was. En dat er innerlijk de bevestiging is dat die Vader jou hoort en dat Hij weer verder met je wil gaan en dat Hij nooit zal laten varen het werk Zijner handen.

Kijk, dat is nu 'in geen ding gebrekkig'.

Dát betekent dus dat 'het blijven', 'het volharden', 'het op het doel uitkomen'

Dat is niet iets van een zondaar alleen, maar dat bestrijkt ons hele leven.

Als die rijke jongen - laten we hopen dat hij het nog ontdekt heeft - nu op het doel uitgekomen was, dan had hij gezegd: Och, nu hoor ik pas goed wat de wet betekent, Heere, nu U de wet verklaart in de diepe bedoeling en betekenis. Och, ik kan niet en ik wil niet en ik heb niet. Oh ja, dan had de Heere gezegd: Nu kom je in het volmaakte werk, op je doel, op het punt, neem nu je kruisje op je en volg Mij. Volg Mij om eens te zien hoe nu zo'n verdoemelijk schepsel zalig wordt.

Kijk, dat is het grote.

"In geen ding gebrekkig, geheel oprecht."

Als je Psalm 32 leest, dan lees je ook: In wiens geest geen bedrog is.

Dan denk je: Nou, nou ..... hoe durft zo'n man toch zo hoog van de toren te blazen?

Want, als die Psalm inderdaad betrekking heeft op David en Bathséba en dat hij daar vertelt hoe een vuur brandde in z'n beenderen en z'n sap wordt veranderd in zomerdroogte en dat hij aan de Heere zijn zonden heeft bekend en beleden en hij spreekt dan over die heilige en in wiens geest geen bedrog is.

Maar, let wel, daarmee bedoelde de man niet dit: Ik heb maar per ongeluk zo'n slim plannetje bedacht om die Uría uit de weg te ruimen en om Bathséba de mijne te maken, dat is per ongeluk gedaan, heb ik niet bij nagedacht. Nee, hij had goed nagedacht: Hoe kom ik eruit?

Maar het gaat dáárom: Als het Woord Gods tot hem komt "Gij zijt die man", dan gaat de geest oprecht bekennen en belijden: Tegen U heb ik gezondigd, tegen U alleen en gedaan dat kwaad is in Uw ogen, ik ben melaats van mijn hoofd tot mijn voeten.

En dat noemt de Schrift nu 'in wiens geest geen bedrog is', dat zijn de reinen van hart, die God zullen zien. Omdat ze aan Hem vertellen en belijden hun alleszinse verkeerdheid en dwaasheid, terwijl iedere dwaas de schuld blijft verbloemen.

Heb je die dwaas ontdekt? In je eigen hart? Zondaren zijn allemaal advocaten van de verkeerde kant.

Je hebt hier in Nederland ook advocaten die staan bekend om al die vuile zaakjes die ze proberen op te knappen. Die mensen worden goed betaald omdat ze zoveel weten erdoor te slepen. Zo is nu een mens een advocaat om zichzelf erdoor te slepen bij God: Ja maar dit en ja maar dat, mijn vrouw, mijn man en ja dat deugt ook niet, hè. U zult toch wel kunnen begrijpen dat ik zo ben, dat kunt U toch wel begrijpen, Heere, als ik alles eens opnoem.

Zo is een mens nu inderdaad tegenover God, vol van bedrog.

JAKOBUS 1 : 8

En waar God komt en zegt: Nee joh, aan de kant, jij bent de schuldige, jij bent die dief en die overspeler, och, daar komt de genade Gods, want anders had hij die profeet dood geslagen, dan had hij gezegd: Wat? Wou je daar over gaan beginnen? Kijk eens wat die koning durft te doen en wat die durft te doen. Ik heb nog geprobeerd om die man te redden, als hij naar mij geluisterd had dan had hij nog geleefd. Vergelijk je mij met die lui daar die maar doen wat ze willen? Denk je dat ik er geen last van gehad heb?

Nee, dat doet nu alleen de genade van God, want anders zouden we erop los slaan en dan zeg ik: Ik laat me door jou niet de waarheid zeggen. Of: Ik laat me niet in de hoek dringen door jou.

Nu, ik hoop dat het iets duidelijker is voor wat betreft de 'volmaaktheid', 'het naar een punt toegebracht worden', zodat we een ander niet de hoek inschoppen, maar nu ik zelf besef in welke hoek ik zit en welk een getrouwe God er boven mij staat, om dan te zeggen: Mij de grootste der zondaren is barmhartigheid geschied.

Ik hoop dat we het goed mogen verstaan, niet in die zoetsappige zin - zo bedoel ik het in ieder geval niet - niet in dat nare, akelige, weeë godsdienstige gedoe, schuldnaartje spelen en al die toestanden meer, en, geef mij de schuld maar. Ondertussen barsten we van de hoogmoed, echt waar!

Maar ik bedoel nu ronduit: 'Op het punt komen'.

Dan heeft de lijdzaamheid een volmaakt werk.

Dan komt het aan waar het moet zijn.

Veronderstel, die mensen lezen die brief, huismoeders, jongens op school en meisjes, mannen in de zaak en op het werk. En nu lezen ze dat en: Tjonge, dat is wat 'in geen ding gebrekkig'. En ik zit net daar of daar mee, op school, of met de verkering of met een huwelijksprobleem of met een zakelijk probleem tussen de directie en ik, nu ja noem maar op, dat kan je aanvullen met zaken die het hele leven betreffen. Tjonge, jonge, om dat dan toe te passen wat die Jakobus ons schrijft. Wat moet ik hierin nu doen? Of laten? Of zeggen?

Dat kan je wel begrijpen, hè? Dat er zo'n reactie zou komen. Zulke reacties krijg ik ook wel eens. En dan zijn het nog maar heel kleine nietige mensjes, die wij zijn: Ja maar, dominee, dat kan ik niet begrijpen, nee.

Nu, kan je dan begrijpen dat als je nu zo'n brief krijgt en zo zou je nog honderd hoofdstukken kunnen lezen uit de Bijbel, dat je zou zeggen: Wat moet ik daar nu .... hoe is dat nu? Heeft dat nu betrekking op deze situatie of niet?

Nu, de apostel weet dat dat wel de reacties zullen zijn bij het lezen van de brief en dan zegt hij: "Als je nu wijsheid ontbreekt - indien iemand wijsheid ontbreekt - dat betekent niet: De meesten begrijpen het wel hoor, maar als er nu nog één of zo is die het niet begrijpt, laat hij dan maar aan God vragen om wat meer wijsheid, dan begrijpt hij het ook. Nee, dat betekent het niet.

Hij wil eigenlijk zeggen: Broeders, 't is een manier van spreken, als jullie dat nu horen en je leest dat en zegt: Ja maar, 'k weet het ook niet, hoe wordt dat nu concreet in mijn leven van iedere dag, wat kan het nu betekenen voor mijn verhouding met m'n vrouw, met m'n man, met m'n kinderen? Niet dat het daarmee te redden is, dat bedoel ik niet. Maar dat wij voor Gods aangezicht persoonlijk mogen weten: Dit is de weg die de Heere me wijst

JAKOBUS 1 : 8

in Zijn Woord om daarbij te volharden en op dat punt aan te komen en daar te blijven en er telkens weer aan te komen en te blijven.

Nu, zegt hij, vraag dan wijsheid van God.

En dan is 'wijsheid' 'inzicht'.

Dat is niet een geheugen, daar schiet je niets mee op. Ja, in het zakelijke leven wel. Je kunt zeggen dat zowat driekwart van de leerstof van de middelbare school - al heb ik zelf geeneens middelbare school, maar dat kan je dan nog wel een beetje overzien - bestaat uit geheugen werk, opslaan, leren uit je hoofd, formules, rijtjes woorden, enz. Er zijn kinderen die daar goed in zijn en die redden het, want die laten bepaalde vakken, waar wat meer inzicht bij te pas komt, vallen. Nou, die maar niet doen, daar voel ik me niet in thuis. Nee, laat mij maar de vakken ..... pompen. Ik heb mensen gekend in mijn eigen familie, als die zo'n dik boek hadden over een taal van een Gymnasium en ze zeiden, vanavond of van de week, dan zat het erin. Dan moest aan het eind van de week de dokter komen om ze een pilletje te geven om tot rust te komen. Maar het zat er in! Ongelooflijk! Onbegrijpelijk!

Maar ja, dat is nog niet hetzelfde natuurlijk - dat begrijp je wel - als 'inzicht'.

De wijsheid in de Bijbel die heeft te maken met de vreze des Heeren en die heeft te maken met het inzicht: Hoe moet ik nu in een bepaalde situatie handelen? Niet, hoe haal ik een formule voor de dag, hoe haal ik dit voor de dag. Maar, hoe moet dat verder?

Nu, zegt de apostel, "Dat je dan van God begere, die geeft zo mild en die verwijt niet en het zal hem gegeven worden."

Daar hebben we verleden week bij stilgestaan, onder andere.

Daar ga ik niet te diep op in, het lijkt me dat dat wel duidelijk is.

"Maar", zegt hij dan, "Dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende."

Trouwens, je zou bijna zeggen, als je twijfelt zou je het dan nog vragen? Zou je er dan nog op rekenen dat God goed is voor een slecht mens en dat God mild en overvloedig geeft? Ja, daar heb je nu weer zoiets, zegt iemand, 'niet twijfelende', maar dat is nu juist mijn zonde. Nu, wat dan? Moet je dan zeggen: Nu ja, twijfel maar dan? Dat is onzin, hè? Je kunt van het geloof ..... Sommige godsdienstige kringen hebben dat gedaan op een jammerlijke manier en die vinden zichzelf vaak het neusje van de zalm in kerkelijk Nederland, weet je wel, als het echte van het echte nog, en dat je denkt, ze zijn zó ver van de Bijbel en de Reformatie af dat ze het zelf niet meer kunnen bekijken, zo ver zijn ze er vandaan.

"Als je eens een ogenblikje bij je hart mag zijn. Als je eens een ogenblikje over de schutting mag kijken en door een reet en een spleet, en dit en dat. Als ik me niet bedrieg en nog eens, als ik me niet bedrieg. En, misschien, misschien, misschien en noem maar op. En dat wordt dan - niet dat ze zeggen: Dat is nu het geloof - maar daar wordt de waarde aan gehecht. Daar wordt de waarde in gezien.

Als twee zulke mensen elkaar tegenkomen: Zeker een veranderde man of een gearresteerde man. Hoezo? Nou ja, hij heeft het niet te breed, hij kan het ook maar niet pakken, hij kan het ook maar niet geloven en hij kan het .... Oh, nu dan is het wel echt.

Dat soort godsdienst heeft nu zijn wortels in ons eigen bestaan, dat is zo'n akelige godsdienst, alleen als het begint te nijpen dan ondergaan we even een soort geestelijke shock. Als het werkelijk gaat stormen, dan zie je nog wel eens dat heel de zaak in elkaar stort, dat je zegt, er blijft totaal niets van over. En dan zie je ook tot je grote blijdschap van

JAKOBUS 1 : 8

verwondering dat de Heere dan zegt: Och ja, Ik zal je toch verheugen en blij maken, maar met Mijn Zoon alleen en verder heb je niets nodig, vergeet al de narigheid maar. Maar ja, dan is de mens aan het eind, meestal,. Jammer dat hij dan nog niet een jaar of tien leeft, dan zou hij nog een getuige mogen zijn dat de twijfel en het ongeloof een grote verdoemelijke zonde is, een woekerplant. En dat we de Heere God daar zo oneindig veel verdriet mee doen, dat we het zelf niet kunnen beseffen en dat we met al onze dogmatische sluitredenen van : Ja maar, je kunt toch niets maken, enz., Dat weet ik allemaal heel goed, maar we zijn toch altijd bezig om onszelf de hand boven het hoofd te houden. En als je zou zeggen tegen zo iemand, die dertig jaar in de kerk zit, dertig jaar de dood des Heeren ziet verkondigen, en er nog nooit ene voet voor verzet heeft, dat je zou zeggen: Je moet je ogen uit je hoofd schamen, schei toch uit met je walgelijke, misselijke godsdienst, hoe durf je nog. Dan zijn die mensen niet zo lief meer. Wat? Ik? Je weet toch zeker wel dat ik onbekeerd ben? Je weet toch wel zeker dit ....? Ja, ik weet het wel, maar jij weet het niet, je gelooft het niet ook, want je bent nog zo hoog en zo wetend! En Calvijn zegt - ik heb het al aangehaald, maar ik herhaal het maar. Ik ben toch op herhalingsoefening vanavond, zo moet je het maar even zien - het is een goeie tekst tegen de Rooms en, die hebben een twijfel-geloof, je kunt het nooit weten, of de Paus moet je zalig verklaren. Maar dat ben je zo nog maar niet, want dan moet je eerst, geloof ik, heilig verklaard worden, of andersom. Dat is een hele lange weg. Maar de rest die weet het niet zeker. Dat kan je ook nooit zeker weten. Laten we het hopen. Laten we erom bidden dat de ziel mag rusten in de schoot van Abraham. Maar zeker weten is er niet bij.

Nu moet je eens kijken, dat is eeuwenlang voor duizenden mensen het geloof geweest. Maar daar zijn wij nog niet van verlost. En dat wij er nog niet van verlost zijn dat is zo erg niet, maar het is erger als wij van datgene weer het echte geloof gaan maken. Dat is juist datgene waar onze vaders en Luther en Calvijn zo veel verdriet van gehad hebben en waar ze zich zo tegen te weer gesteld hebben. Die mensen hadden ook wel hun aanvechtingen van ongeloof en twijfel. Natuurlijk wel, wat denk je wel? Misschien nog wel veel sterker dan wij ooit gehad hebben. Maar ze hebben zich met hand en tand verzet om dat een stoel te geven en om dat als een soort kenmerk en dat als een soort echtheid te beschouwen. Nee! Ze hebben het veroordeeld in zichzelf en in anderen.

"Wie twijfelt, is als een golf der zee, die wordt door de wind alle kanten heengedreven, op- en nedergeworpen."

Nu, dat kan Gode niet behagen.

Het is een mooi versje van Kohlbrugge, volkomen waar:

'Nu twijfel, dan geloof
zo gaat het op en neer'
(maar er staat nog wat bij)
hoe vind ik eindelijk rust?
rust vind ik in de Heer"

Mijn Heere en mijn God, zei Thomas. Zo heet dat gedichtje ook: "Thomas".

En daar zijn wij niet maar zo, dat weet ik wel. Dáár loopt het niet over. Het gaat er maar over, welke medicijnen worden er gebruikt, welk soort pillen krijgen we toegediend?

En dit is nu een goed middel: "Niet twijfelende".

JAKOBUS 1 : 8

Ja maar man, dit en dat .... Ophouden met je gezeur. "Niet twijfelende!".
Je wilt toch niet gelijk zo'n schuimwolk zijn die naar alle kanten uit .... Want je moet niet denken dat je iets krijgt. Trouwens dat meen je ook niet, als je twijfelt dan denk je dat je niets krijgt, laten we eerlijk zijn.

De apostel bedoelt niet dat de mensen die twijfelen toch in hun hart nog menen dat ze het toch wel krijgen. Nee, zo is Adam niet, zo is het ongeloof niet.

Ongeloof dat twijfelt, dat gelooft dat hij niets krijgt. God doet het toch niet.

Nu, zo'n mens moet niet denken dat hij iets ontvangen zal van de Heere.

Dat betekent zoveel als: Je krijgt niets. Waarom niet? Omdat je niets gelooft en omdat je niets verwacht, omdat je er zelf tussen zit.

Ja, 't is allemaal even eenvoudig, maar ja het is ondertussen iets waarbij een mens wel duizend keer over de kop gaat.

En dan heb je "een dubbelhartig man, dat is een twee-zielig man, die is ongestadig in al zijn wegen."

Aan de ene kant zegt hij dat God goed en groot is en dat de Heere Jezus alleen de gerechtigheid is, en die andere ziel die zegt, in die ene mens, ja maar, dit en ja maar, dat. We hebben toch niets? Misschien dat ik het nu een beetje te scherp formuleer, ik weet het niet, maar .....

Een ongestadig, dubbelhartig man, een mens met twee harten. Nu daar kan Gods volk toch niet mee leven, die zeggen: Verenig mijn hart tot de vreze van Uw Naam.

Dat is juist een pestziekte, daar willen ze van verlost zijn. Verenig mijn hart. Omdat ze dat ene hart, zeg maar, dat altijd gespleten is. Nu dat is dan in één hart. Dan moet je twee harten hebben, het ene zus het andere zo. Dat is iets ongestadigs, daar ontbreekt de vaste lijn, de vaste gang, de volmaaktheid, op het doel komen.

En het doel is hetzelfde, want de apostel schrijft aan de Korinthiërs: Zijt standvastig, blijf op je plaats, onbeweeglijk, altijd overvloedig in het werk des Heeren als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere. Op je plaats blijven, bij dat eeuwig Evangelie, bij die blijdschap, die straks onbepaald ten hoogste toppunt zal stijgen.

Ja maar, ik ben maar niet blij.

Dat zoek je zelf maar uit, of dat je blij bent of niet, maar God zegt, door Zijn knecht: Wederom zeg ik u: Verblijd U.

Begrijp je?

Ik bedoel dit: Ik kan wel met mijn complimenten komen en zeggen: Ja maar, om dit en dat, nee moet je niet bij mij om .....

Dat moet jij weten, dat moet ik weten.

We zullen zelf er geen lof bij oogsten, tenminste niet bij God. Maar je kunt dat dierbare Woord van God, al snijdt Het ons de strot af en al geeft Het ons een schop dat we in de hoek terecht komen, daarom kan je toch niet zeggen: Ho,ho, laten we eerst eens even een lapje om dat Woord binden, laten we dat woordje .... Ja maar, dit zal wel niet goed zitten, daar ben ik het niet mee eens.

Ja, net als die man die alle teksten doorgestreept had die naar zijn overtuiging remonstrants waren in de Bijbel. Toen hij die Bijbel aan die jongen gaf, toen wist die jongen gelijk dat dát was waar en dát was .... nee, dat was remonstrants of weet ik wat. Zo kan het niet.

JAKOBUS 1 : 8

Voel je aan, het Woord is een zwaard, tweesnijdend scherp, dat wroet. Net als een hernia, als het ware, in je wervels. Dat raakt je leven. Het doet soms pijn. Dat doet Het om ons te verootmoedigen en om ons tot de volharding te brengen.

Dat, ik weet maar van Eén die voor ons leed en streed en gebeden heeft en overwonnen heeft en zal overwinnen ook in mij ongelukkige zondaar.

Daar bij blijven in leven en in sterven. De rest gaat toch allemaal te gronde.

En met meer hoeven we niet en met minder kunnen we het niet toch niet doen, dat Hij alleen onze Gerechtigheid is.

God geve dat we het zo mogen verstaan en tot de volmaaktheid mogen voortvaren.

AMEN